

TOSAMA

Glasiło
izhaja od
meseca
oktobra
1965

Leto
izdavanja
XIX

Število
izvodov:
1200

St. 8
avgust
1984

GLASILO DELAVCEV TOSAME

Polletni poslovni rezultati

S sprejemanjem polletnih periodičnih obračunov na delavskih svetih TOZD in DSSS smo zaključili široko razpravo o poslovnih rezultatih v prvem polletju 1984. Osnovna ugotovitev vseh razprav je, da smo v preteklem obdobju dobro poslovali in da so doseženi rezultati bistveno boljši od tistih, ki smo jih dosegli v enakem obdobju 1983. leta in tudi od tistih, ki smo jih predvidevali v gospodarskem načrtu za 1984. leto.

Enako kot v prvem četrtletju moramo tudi sedaj ugotoviti, da še vedno ne moremo dokončno oceniti vseh vplivov delovanja ukrepov, ki so bili sprejeti v smeri zagotavljanja gospodarske stabilizacije, prav tako pa tudi na delovanja novega

sistema cen, saj je le-ta začel delovati šele v mesecu juniju. Enome-sečno obdobje pa je premalo, da bi lahko ugotovili negativne učinke podražitev surovin in repromaterialov, energije, transporta ipd. ter pozitivne učinke povišanja cen novih izdelkov.

Poleg navedenega, moramo uvidoma opozoriti še na dva pomembna elementa, ki bosta imela pomemben vpliv na poslovanje v prihodnjem obdobju.

1) Po daljšem obdobju se je pričel pojavljati problem prodaje nekaterih izdelkov. To je posledica povečanega obsega proizvodnje pri vseh proizvajalcih sanitetnih in higienskih izdelkov, pa tudi posledica padanja kupne moči prebivalstva, ki zaradi nizke kupne moči zožuje svoje nakupe le na tiste izdelke, ki so življenjsko nujno potrebni. To pa za nas pomeni, da bomo morali biti pri svojem delu vedno bolj kvalitetni, ker bo kupec kupal samo tisto, kar bo kvalitetno, po drugi strani pa bomo morali povečati aktivnost na prodajnem področju, tako v smeri prodaje na domačem trgu, kakor tudi v izvozu.

2) TOSAMA je še vedno močno odvisna od uvoza surovin in repromaterialov. Zaradi hitrega padanja

vrednosti dinarja nasproti tujim zapadnim valutam, se nam uvozni material temu primerno draži, kar pomeni povečane stroške in razumljivo zmanjšuje poslovni uspeh.

Poleg tega pa nas ta uvozna odvisnost sili v povečan izvoz, ki pa je še vedno preskromna — to velja predvsem za TOZD SANITETA.

Sicer pa smo v prvem polletju dosegli naslednje poslovne rezultate:

TOZD SANITETA

- celotni prihodek je dosežen v višini 1.391 mio din in je za 89,1 % višji kot v enakem obdobju 1983. leta
- porabljena sredstva so znašala 890 mio din in so za 67 % višja kot v preteklem letu
- dohodek je dosežen v višini 501 mio din in je za 14,8 % višji kot v prvem polletju 1983.

Tudi ostale postavke, ki temelje na dohodku so razmeroma dobre, tako, da smo za OD namenili 96 mio din ali 54,9 % več kot v letu 1983, za poslovni sklad pa smo izločili 189 mio din, kar je vsekakor solidna osnova za realizacijo predvidenih razvojnih programov, seveda, v ko-

V TEJ ŠTEVILKI

- Stekla proizvodnja tampo-nov — dolga pot do uresničitve zamisli o popolnem programu s področja ženske higijene;
- Novinarji RTV Ljubljana pokazali veliko zanimanje za pogoje dela in življenja v TOSAMI in občini Domžale — obiskali so nas 13. julija;
- Spoznajmo mikalnico — novi izdelki, novi stroji, kdo bi sproti zasledoval vse spremembe v proizvodnem programu. Mnogi niti ne vemo, kaj vse izdelujemo v Tosami, kakšni so pogoji v posameznih oddelkih, zato smo vam jih sklenili postopoma predstaviti. Prva je na vrsti mikalnica.
- Nova tehnološka pridobitev v tkalnicah — traktorske statve.

likor bo uspešnost poslovanja taka, kot je bila v prvem.

Ce navedene rezultate primerjamo na naše planske zadolžitve, potem ugotavljamo, da plana celotnega dohodka in porabljenih sredstev nismo dosegli (indeks 92,6 oziroma 77,8) kar pomeni, da smo inflaciji predvideli na višjem nivoju. Lahko rečemo, da je neposredni vzrok zamrzništev cen, kar pa bo v drugem polletju prav gotovo bistveno spremenjeno. Druge planske zadolžitve pa smo dosegli ali celo bistveno presegli (plan dohodka je dosežen z 140 %, plan poslovnega sklada pa je dosežen s 376,9 %).

TOZD FILTRI

- celotni prihodek znaša 211 mio din in je za 67,9 % višji kot v letu 1933
- porabljena sredstva znašajo 152 mio din in so za 140,5 % višja kot v enakem obdobju preteklega leta. Vzrok takemu porasu je predvsem v tem, da letos ta TOZD polno obratuje na proizvodnji cigaretne filterne za izvoz, pri tej proizvodnji pa je delež materialnih stroškov bistveno večji, kot pri proizvodnji drugih izdelkov.
- dohodek je dosežen v višini 59 mio din in je za 5,4 % manjši ko v letu 1983 v enakem obdobju
- tudi drugi rezultati te TOZD niso tako ugodni kot v TOZD SANITETA. Vzrok temu pa je predvsem v tem, da ni bil v celoti realiziran izvoz filtrov v Sovjetsko zvezo, kar pa bo imelo pozitiven učinek v naslednjem obdobju.

Pri poslovanju TOZD FILTRI, je potrebno omeniti, da zaradi polne zasedenosti delavcev in strojev pri proizvodnji filtrov, ostala proizvodnja ni bila dosežena na planiranem nivoju. Vzrok je v pomanjkanju delavcev. Tega problema nismo uspeli zadovoljivo rešiti niti z iskanjem novih delavcev na Skupnosti za zaposlovanje, niti s premeščanjem iz TOZD SANITETA.

Zunanjetrgovinska menjava

V prvem polletju smo uvozili za 2.962.417 \$ reprodukcijskega materiala, rezervnih delov in opreme. Od tega odpade 46 % ali 1.364.044 \$ na uvoz iz klirinškega področja (pred-

vsem bombaž iz SZ in 54 % ali 1.598.373 \$ na uvoz iz konvertibilnega področja. TOZD SANITETA je v skupnem uvozu udeležena z 2.546.138 \$, TOZD FILTRI pa s 416.279 \$.

Izvoz smo v tem obdobju dosegli v višini 1.964.052 \$ in je v celoti realiziran na konvertibilno področje. TOZD SANITETA je v tem izvozu udeležena z 831.948 \$, TOZD FILTRI pa s 1.132.104 \$.

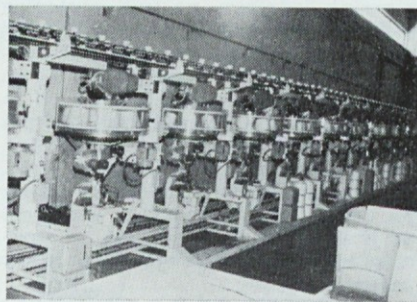
Plan izvoza je v TOZD SANITETA dosežen s 40,2 %, v TOZD FILTRI s 77,6 %, celotna DO pa s 55,7 % (planski % za to obdobje je 49,4 %), kar pomeni, da plan izvoza presegamo za 6,3 %.

Ce izvozne rezultate primerjamo z letom 1983 (I. polletje) potem je izvoz v TOZD SANITETA za 13,4 % nižji, v TOZD FILTRI za 688,5 % višji, v celotni DO pa za 77,8 % višji kot je bil v preteklem letu.

Delež izvoza v skupnem prihodu je v TOZD SANITETA še vedno skromen 7,5 %, v TOZD FILTRI 60,1 %, na nivoju DO pa je delež izvoza 13 %.

Pokritje uvoza z izvozom je v TOZD SANITETA doseženo z 69,0 % v TOZD FILTRI 288,9 %, v DO TO-SAMA pa s 122,9 % (velja za menjavo na konvertibilnem področju!).

Ugotovimo lahko, da je izvoz v TOZD SANITETA še vedno premajhen, je tudi pod planom in nujno je, da se stanje popravi. Ocenjujemo, da bo stanje v drugem polletju ugodnejše predvsem zaradi izvoza večjih količin hlačnih plenice v ZR Nemčijo.

Od pomembnejših kazalcev uspešnosti poslovanja velja omeniti, da se je fizični obseg proizvodnje povečal za 11,6 %, število zaposlenih 0,8 %, produktivnost pa za 10,7 % seveda, primerjalno na enako obdobje 1983. leta.

Pomembne pozitivne premike smo dosegli tudi na področju delitve osebnih dohodkov. Dobri poslovni rezultati, ki smo jih dosegli v prvem četrtletju letošnjega leta so nam omogočili povečanje OD za 25 % (s 1. 4. 1984), rezultati polletja pa nam omogočajo dodatno povečanje še za 20 %. Poprečni osebni dohodki prvega polletja znašajo 21.500 din in so za 58,9 % višji kot v enakem obdobju preteklega leta. Z še navedenim zadnjim povečanjem osnov za

delitev OD (20 %) se bo poprečni osebni dohodek dvignil na cca 28.000 din, najnižji pa iz sedanjih 15.100 na cca 18.000 din/m.

Glede na to, da zaradi časovne stiske še niso zbrani vsi podatki o poslovanju v preteklem polletju, posebno za nivo delovne organizacije, je v tem sestavku navedenih le nekaj najpomembnejših elementov, ki dajejo osnovno informacijo o tem, kako uspešni smo bili pri našem delu.

Kljub temu, da je uvodoma ugotovljeno, da so rezultati ugodni, nas to ne sme uspativati, kajti splošna gospodarska situacija nas vsakodnevno postavlja pred vedno večje in težje naloge, katere lahko uspešno rešujemo samo s poštenim in kvalitetnim delom. Ob vedno večjih zaostritvah pogojev poslovanja in vedno težjih pogojih izvajanja razvojnih programov, bo nujno v čim krajšem času le spoznati dejstvo, da bo pri reševanju teh nalog potrebno tudi več strokovnega dela.

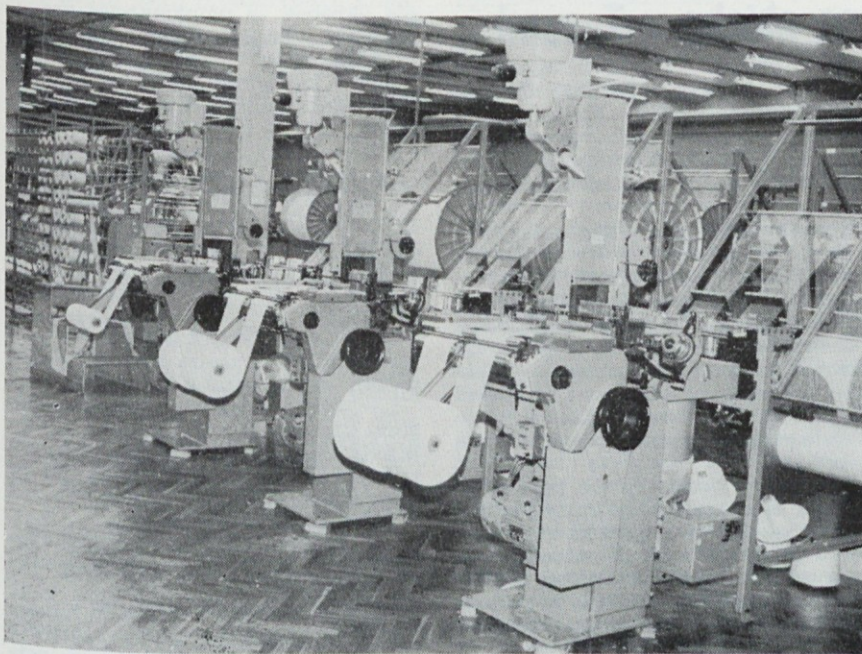
Zato je upravičeno pričakovati, da se bomo zavestno odločili za nekatere organizacijske spremembe, katerih rezultat je prerezporeditev in dodatna zaposlitev strokovnih delavcev na tiste naloge in opravila, od realizacije katerih lahko pričakujemo nujen nadaljnji razvoj in s tem dolgoročno zagotovitev socialne varnosti vseh zaposlenih v naši delovni organizaciji.

glavni direktor
Edvard Peternel ing.

Počasen korak do napredka

Ze pred leti predvidena postopna zamenjava čolnicnih trakotkalskih strojev, z igelnimi avtomati, se je letošnje leto pričela uresničevati. Tako je hitro, z dobršno mero spretnosti našim službam uspelo nabaviti 3 igelne trakotkalske stroje, tip. NF in 1 pletilni stroj Rachelina RB. Po perspektih preštudirane, vendar neogledane in z našimi materiali nepreizkušene stroje smo dobili v tovarno. Zaradi specifičnosti proizvodnje in zaradi različnih vrst artiklov, ki jih sedaj redno želimo delati na enem stroju, imamo tudi pri tem nakupu nekaj problemov, katere pa upamo, da bomo v doglednem času rešili.

V trakotkalcni je skoraj ves strojni park (razen 6 kom starih, Schöferjevih) sestavljen iz Müllerjevih trakotkalskih strojev. Ti so iz treh razvojnih obdobj. Izkušnje z obstoječimi stroji, katere so v dobi obratovanja pridobili vzdrževalci, so predstavljale tehten razlog za ponoven nakup strojev od iste firme. Značilnosti Müllerjevih strojev je

v dobri konstrukciji, enostavni izvedbi in visoki produktivnosti. Tako smo za izdelavo navadnih ovojev v širini 15 cm potrebovali stroje, podobne NC. Tega tipa za lahke proizvode ne izdelujejo več. Tako so stroji NF najprimernejši za izdelavo lahkkih ovojev. Na teh strojih se trenutno tkejo novi krep ovoji v širini 15 cm, kakršne dosedaj na obstoječih strojih nismo mogli izdelovati. Glavne značilnosti, lahko tudi prednosti NF strojev so:

- odprti premični deli kjer je možen večji obstoj in ogled proizvoda
- navijalni valjčki v višini posluževalca (dostopni brez pripogibanja)
- pot igle za donos votka levo in desno voden (na NC obe enako)
- posebni transport votkovne niti z napajalnikom.

S pomočjo »previjalnega procesa« se izključuje možnost vpliva različne odvodne napetosti tuljava na kakovost izdelka.

Na pletilnem stroju Raschelini bomo izdelovali ovoje iz raznovrstnih materialov in tako popestrili izbiro. Monterju je uspelo stroj sestaviti in ga je uspel spraviti v pogon. Zataknilo se je pri materialu — gumi. Tako se sedaj naši vzdrževalci in vodja oddelka trudijo, da bi nadaljne delo opravili sami ali vsaj prišli do ugotovitev kaj je potrebno urediti za delovanje omenjenega stroja. Na Raschelini moramo izdelovati nove vrste pletilnih ovojev, ker so možnosti velike. V začetku pa vsaj tiste kvalitete ovojev, ki smo jih predvideli. Prednosti novega stroja oziroma novega načina pletenja:

- direktno pletenje iz cevčnice
- možnost nastavitve votkovnih pletilnih igel na poljubne širine
- ohranitev oblike — širine pri raztezanju
- hitra menjava artikla.

V tekstilni industriji se tehtnica dajejo pletilni stroji, močno nagiba zaradi večje produktivnosti, ki jo v prid pletilstva. Zato je nujno, da se naše vzdrževalce čim prej pošlje na strokovno izpopolnjevanje v pletilstvu in to vsaj za stroje, ki jih že uporabljamo v proizvodnem procesu.

Prepričana sem, da je bila investicija v nakup trakotkalskih strojev dobra naložba in še ena nova pridobitev za TOSAMO. Brez teh tudi najmanjših novosti bi še bolj zaozstajali za hitrim napredkom v svetu. Tako se nam le tu in tam prižge kakšna majhna svetleča lučka, iz katere bi pa radi potegnili kar je največ možno. Upamo, da nam bo uspelo tudi pri trakotkalskih strojih — volje je dovolj.

Merkužič Danica

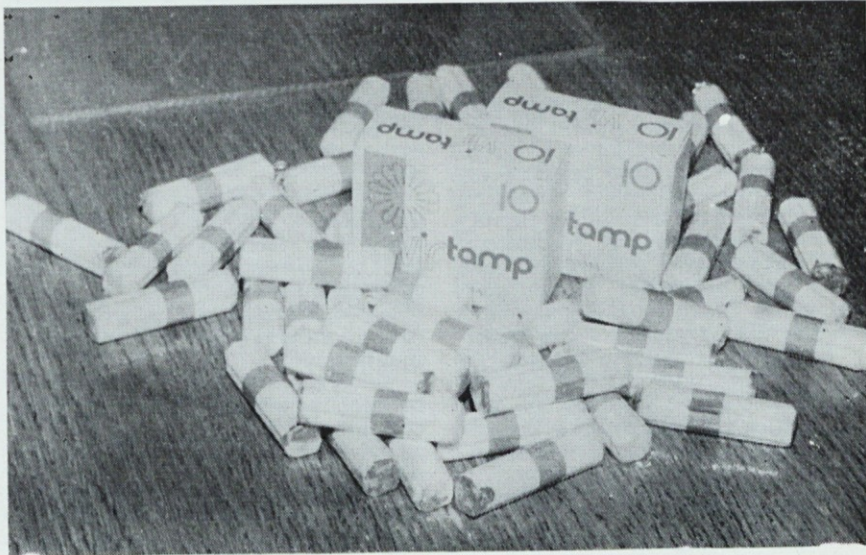
Nov izdelek - VIRTAMP

Tosama, ki je specializirana proizvajalka artiklov za žensko higieno, je že 30 let gojila željo, da izpolni asortiment svojih proizvodov z vsemi izdelki, ki se najdejo na evropskih in tudi svetovnih trgih za te namene. Z uvedbo hig. vložkov na bazi celuloze in netkanega tekstila smo že v preteklosti izpolnili naš proizvodni program tako, da lahko rečemo, da imamo na razpolago ves asortiman, ki se dobi na evropskih trgih. Manjkal nam je le še tampon. Pred približno 15 leti smo bili že zelo blizu te proizvodnje v povezavi z avstrijsko firmo Avstro-Hahn, vendar nas je konkurenca prehitela in smo morali odložiti to proizvodnjo. Zelja je tlela naprej in tako se

nam je v lanskem letu pokazala možnost, da končno tudi Tosama kompletira svoj široki program še s tamponi. Izdelku smo dali ime VIRTAMP — v škatli po 10 kom.

Tako se nam je uresničila dolgotrajna želja še po tem artiklu, ki je zelo iskan na domačem kakor tudi na zunanjem trgu. Vendar pa se z novo proizvodnjo začenjajo tudi novi problemi. Proizvodnja tamponov je zahtevna in zahteva dobre in kvalitetne materiale, ker le na ta način lahko pričakujemo visoko in kvalitetno proizvodnjo. Z našo strokovnostjo in prizadevanjem smo že v preteklosti dokazali svoje sposobnosti in pripravljenost preskočiti vse ovire ter napolniti naše police trgovin še z enim našim proizvodom.

Babnik Janez, oec.

Novinarji RTV Ljubljana na obisku v Tosami

Uredništvo oddaj na radiu in televiziji želi svoje oddaje čimbolj približati neposrednemu dogajanju in življenju na terenu, bodisi občini, krajevni skupnosti ali posamezni delovni organizaciji. S tem namenom in pred izdelavo konkretnih programov oddaj za jesensko obdobje, smo imeli v naši občini in v TOSAMI 13. julija na obisku večjo skupino novinarjev iz RTV Ljubljana.

V skupini, ki je štela preko 20 novinarjev, smo lahko spoznali znane obraze iz dnevnih televizijskih oddaj, kot npr.: Darka Marina, Toneta Smolnikarja, Branka Maksimoviča, Ljerkko Bizilj, Danico Simšič ipd.

Ker obisk ni bil namenjen samo Tosami ampak celotni občini, je bil naš gost tudi predsednik skupščine občine Domžale, tov. Karel KUŠAR.

V prvem delu obiska so si gostje z zanimanjem ogledali proizvodnjo v nekaterih proizvodnih oddelkih. Ob tem jih je predvsem zanimalo, kakšni so pogoji dela delavcev Tosame in kako rešujemo probleme, ki so vezani na proizvodnjo, to je, oskrba s surovinami in repromateriali, z njihovo kvaliteto, z zamenjavo iztrošene in zastarele opreme, z načinom reševanja varstva pri delu, protipožarnim varstvom ipd.

Po ogledu proizvodnje je potekal razgovor v jedilnici. Ob tej priliki je bila novinarjem posredovana informacija o nastanku in razvoju TOSAME, o osnovnih karakteristikah sedanjega stanja in o problemih, s katerimi se srečujemo v vsakodnevnem delu in poslovanju. Z odgovori na vprašanja so bile dane tudi informacije o našem izvozu, o načinu oskrbe s surovinami in repromateriali iz uvoza, o problematiki prodaje, o poslovnih rezultatih in o prilagajanju zaostrenim pogojem gospodarjenja z ozirom na stabilizacijske ukrepe.

Drugi del razgovora je bil namenjen informiranju novinarjev o osnovnih značilnostih, problemih in razvojnih nalogah domžalske občine. Predsednik skupščine tov. Kušar je v uvodni razlagi poudaril predvsem pomen gospodarstva in kmetijstva in probleme, ki se pojavljajo na področju družbenih dejavnosti, in delovanju krajevnih skupnosti in na drugih področjih.

Novinarji, zvesti novinarski tradiciji, so s številnimi vprašanji želeli čimbolj konkretne in objektivne informacije o posameznih zadevah, ki se nanašajo na sedanje pogoje dela in življenja, tako v TOSAMI, kakor tudi v občini. Takih vprašanj je bilo veliko, saj so razgovori trajali več kot dve uri. Ob zaključku obiska smo imeli vtis, da so bili gostje z vsem, kar so videli in slišali zadovoljni in da bodo v jesenskem programu radijskih in televizijskih oddaj našli več prostora za informiranje širše slovenske javnosti o življenju in delu domžalske občine in njenega gospodarstva.

Edvard Peternel ing.

Sklepi skupščine za oživitev gospodarstva v občini

Po obravnavi ocene poslovanja OZD v občini v letu 1984 in aktivnostih za uveljavitev ukrepov ekonomske politike je skupščina v juniju na ločenih zasedanjih zborov sprejela naslednje sklepe:

1. Organizacije združenega dela se morajo pospešeno prilagajati novim pogojem gospodarjenja, predvsem na področju cen, finančne discipline, gospodarjenja z obratnimi sredstvi, planiranja zalog in finančnih tokov ter spremljati rezultate.

2. Organizacije združenega dela, ki še niso pripravile lastnih ocen poslovanja v skladu s dogovorom s predstavniki Izvršnega sveta, morajo te ocene nemudoma sprejeti na samoupravnih organih in o tem informirati člane kolektivov. V primerih, kjer takšna ocena ne bo pripravljena, je potrebno zaostriť odgovornost poslovnih struktur.

3. V organizacijah združenega dela je potrebno:

— proučiti organiziranost in ure-

ditev odnosov med temeljnimi organizacijami združenega dela, delovnimi organizacijami in višjimi oblikami povezovanja dela in sredstev, predvsem v reprodukcijskih celotah;

— racionalizirati proizvodnjo, zmanjševati stroške, racionalno uporabljati surovine in reprodukcijske materiale, skupno nastopati v tujini;

— stalno prilagajati proizvodne programe zahtevam inozemskih kupcev in zaostriť kontrolo kvalitete ter točnost dobav. Tiste organizacije združenega dela, ki še ne izvažajo, morajo povečati prizadevanja za vključevanje v mednarodno menjava;

— organizacije združenega dela, ki bodo zaradi restriktivne politike cen morale ukiniti ali preusmeriti proizvodnjo, naj izdelajo posebne analize, iz katerih bo razvidno, da so v dosedanjih aktivnostih bili izkoriščeni vsi notranji ukrepi;

— pripraviti je potrebno progra-

me ukrepov za učinkovitejše gospodarjenje (produktivnost, izkoriščenost kapacitet, način zagotavljanja surovin in reprodukcijskih materialov, zmanjševanja materialnih stroškov) kot pogoj za zmanjševanje pritiskov za povečanje cen;

— oceniti pogoje poslovanja glede na cene vhodnih materialov in cene lastnih kočnih izdelkov ter po potrebi sprejeti program ukrepov za prestrukturiranje proizvodnega programa, ki bo zagotovil uspešno poslovanje;

— izdelati programe odpravljanja pomanjkljaja krajevnih in dolgoročnih virov obratnih sredstev;

— izdelati načrte gibanja sredstev (likvidnostnih planov) in pripraviti celovite ukrepe na področju izvajanja vseh poslovnih funkcij za vzdrževanje tekoče likvidnosti pri poravnavanju obveznosti;

— statusno urediti in materialno motivirati raziskovalno in inovativno dejavnost.

4. Za izboljšanje dinarske likvidnosti je Skupščina občine sprejela ustrezne akte za zmanjšanje prispevkov in sicer:

— stanovanjskega prispevka iz čistega dohodka za vzajemnost iz 1,50 % na 1,35 %;

— za kolektivno komunalno rabo iz dohodka iz 1,20 % na 1,08 %;

— za požarno skupnost iz dohodka iz 0,29 % na 0,26 %;

— za zaklonišča od najemnin iz 3 % na 2,55 %, od vrednosti stavb in prostorov pa iz 0,06 % na 0,51 %.

5. S spremembami prispevnih stopenj in zadrževanjem izločanja sredstev za samoupravne interesne skupnosti se bodo tekoče prilagajala sredstva dovoljeni porabi.

6. V mesecu septembru bomo v valorizacijo programov zagotovili gibanje sredstev za samoupravne interesne skupnosti v skladu z resolucijskimi določili. Izvajalcem s področja družbenih dejavnosti se akontacije povečajo takoj, da bo možno tekoče vsklajevati rast sredstev za osebne dohodke z rastjo v gospodarstvu in pokrivali materialne stroške. Zaradi realnega padanja sredstev je potrebno v samoupravnih interesnih skupnostih pripraviti programe racionalizacije.

7. Občinski sklad skupnih rezerv naj premostitveno zaradi likvidnostnih problemov kreditira predvsem Tekstil — TOZD Filc Mengeš, SGD Beton 9 TOZD Gradnje Domžale in Papirnico Količevo.

8. Za dodatno razreševanje problemov v SGD Beton - TOZD Gradnja Domžale naj se v skladu s predpisi zaradi visoke inflacije priznajo dodatni stroški izgradnje in odpis ali delni odpis obresti za avanse, s čemer se je pokrila predvidena izguba 10 mio dinarjev.

9. LB Banka Domžale naj zaradi deviznega ravnovesja nadaljuje z odkupom deviz od občanov in jih namenja za pokrivanje obveznosti

iz naslova tujih investicijskih kreditov.

10. Zbor združenega dela zahteva v primeru izgub ob polletju v Tekstil — Filc Mengeš in SGD Beton — TOZD Gradnje Domžale izdelavo predsanacijskih programov za odpravo motenj v poslovanju.

11. Samoupravna interesna skupnost za preskrbo občine Domžale naj pod ugodnimi pogoji kreditira organizacije združenega dela osnovne preskrbe pri zagotavljanju blaga za tekočo preskrbo ter delno pokriva negativne razlike v cenah.

12. Samoupravni sklad za intervencijo v kmetijstvu in porabo hrane naj zaradi dinamike v porabi sredstev v okviru možnosti pod ugodnimi pogoji premostitveno kreditira organizacije združenega dela s področja kmetijstva.

13. Z racionalizacijo in zmanjševanjem števila sestankov, materialnih stroškov za sestanke in izgube pri delovnem času, je potrebno za 10 % zmanjšati administrativne režijske stroške.

Izvršni svet Skupščine občine Domžale naj pripravi poročilo o izvajanju programa za zmanjševanje družbene režije.

Sklicatelji, zlasti večjih sestankov naj proučijo možnosti za sklicevanje sestankov proti koncu delovnega časa ali v popoldanskem času.

V okviru Skupščine občine Domžale ter njenih organov naj se pripravi program za razbremenjevanje dela skupščine.

14. V vseh organizacijah združenega dela v občini Domžale je potrebno intenzivirati delo na pripravi srednjeročnih in dolgoročnih planskih dokumentov.

15. Glede na vse bolj zaostreno gospodarsko situacijo se povečuje v občini tudi socialna problematika prebivalstva. Zato bo Skupščina občine v sodelovanju s Skupščino socialnega varstva v program aktivnosti uvrstila tudi razpravo o socialni problematiki v občini Domžale, ter pregledala realizacijo že sprejetih sklepov dne 14. 7. 1983 na zasedanjih zborov občinske skupščine.

16. Skupščina občine Domžale predlaga samoupravnim interesnim skupnostim, da v okviru analize uresničevanja delegatskega sistema proučijo tudi primernost organiziranosti samoupravnih interesnih skupnosti, zlasti še z vidika uresničevanja delegatskega sistema ter racionalnega funkcioniranja.

17. Glede na vse bolj zaostreno problematiko nabave osnovnih sredstev v organizacijah združenega dela, predlaga Skupščina občine vsem organizacijam združenega dela, da proučijo možnosti za večizmensko delo.

18. V prizadevanjih za večjo storilnost naj v organizacijah združenega dela proučijo primernost načina delitve osebnih dohodkov ter dosledno izvajajo delitev osebnih dohodkov v skladu z delovnim pri-

spevkom vseh delavcev.

19. Skupščina občine ocenjuje, da je potrebno v občini Domžale do septembra pripraviti analizo uresničevanja svobodne menjave dela ter proučiti veljavnost normativov in standardov v družbenih dejavnostih ob upoštevanju Zakona o svobodni menjavi dela.

20. V mesecu septembru bo Skupščina občine obravnavala stanje v osnovnem šolstvu, vzgojnoizobraževalnih organizacijah, občinski izobraževalni skupnosti in Skupnosti otroškega varstva. Zlasti je potrebno definirati odnose med obema skupnostima glede izvajanja male šole.

21. Skupščina občine ocenjuje, da je v organizacijah združenega dela še vedno prenizka kvalifikacijska struktura, zaradi česar je potrebno pripraviti takšne kadrovske načrte s pomočjo katerih bomo to strukturo v doglednem času izboljšali.

22. Skupščina občine ugotavlja, da bo potrebno zaradi zniževanja življenjskega standarda pripraviti oz. ugotoviti dejansko stanje socialno ogroženih občanov. To nalogo naj opravi Center za socialno delo na podlagi enotnih evidenc socialnih pomoči.

23. Skupščina občine tudi ugotavlja, da je potrebno spremeniti odlok o uvedbi samopriskveka v občini Domžale zlasti v 3. odstavku 4. člena cit. odloka in po potrebi tudi v 2. odstavku istega člena. Sprememba cit. odloka naj bo pripravljena tako, da se bo zvišal minimalni census zavezancev za plačevanje samopriskveka v občini Domžale. Skupščina občine namreč ugotavlja, da je census v odloku določen v prenizkem znesku zlasti glede na minimalne življenjske potrebe.

24. Delegati v Zboru združenega dela in Zboru občin Skupščine SR Slovenije naj zastavijo v republiški skupščini naslednja delegatska vprašanja oz. podajo zahteve ali pobude:

— Skupščina občine ugotavlja, da sredi poslovnega leta ne bi smeli

ponovno omejevati pravic izvoznikov za razpolaganja z deviznimi sredstvi.

Če bi namreč to storili, se ne bi mogli izogniti negativnim posledicam za proizvodnjo in izvoz. Pri tem Skupščina tudi predlaga, da naj bi večji izvozniki na konvertibilno tržišče del razpoložljivih deviznih sredstev (10 %) uporabili za nakup investicijske opreme.

Skupščina občine opozarja tudi na povečevanje prometnih davkov, ki negativno vplivajo na razbremenjevanje gospodarstva in zato ga vedno bolj bremenijo. To opozarja zlasti zato, ker je slovenska industrijska oprema v veliki meri izrabljena in bi bilo njeni obnovi čimprej potrebno posvetiti večjo pozornost.

— Skupščina občine postavlja zahtevo za proučitev primernosti in ustavnosti Zakona o obravnavanju in plačevanju prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb na področju družbenih dejavnosti. Odločitve o uveljavitvi novih prispevnih stopenj je po veljavni zakonodaji v pristojnosti republiške uprave za družbene prihodke in ne občinskih interesnih skupnosti. Zaradi tega prihaja do težav pri objavah spremenjenih prispevnih stopenj, prav tako pa prihaja do težav tudi pri načinu obračunavanja le-teh.

— Skupščina občine podpira povečevanje republiškega in zveznega proračuna v okviru resolucije za leto 1984.

— Skupščina občine želi tudi ugotoviti, kaj so pristojni organi zlasti inšpekcijski organi ter družbeni pravobranilec samoupravljanja SR Slovenije storili glede vsesplošnega pojava sklepanja različnih »samoupravnih sporazumov«, ki pomenijo predvsem nelegalno zviševanje cen.

25. O izvajanju sprejetih ukrepov naj Izvršni svet Skupščine občine Domžale redno obvešča Skupščino občine in družbenopolitične organizacije v občini Domžale.

Spoznajmo mikalnico

Leta 1970 je bila dokončana za tisti čas naša najmodernejša proizvodna dvorana in dobila je ime mikalnica. Ime je nastalo iz stare slovenske besede mikanje, ki je pomenilo česanje in urnavnanje vlaken, uporabljali pa so ga pridelovalci oziroma obdelovalci lanu.

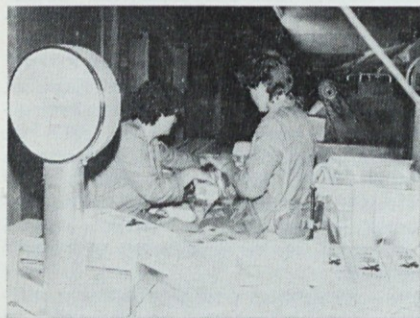
Mikalnica je pod svojo streho združila dvojice različnih tehnologij izdelave higienskih izdelkov. Povsem nova je bila izdelava higienskih izdelkov kjer je osnovna surovina zdrobljena (defibrirana) ali razvlaknjena puhasta celuloza, stara pa je bila tehnologija izdelave prazprav mikanja vate. Ta združitev,

ki je bila takrat sprejemljiva pa danes predstavlja oviro, ki jo bomo morali v prihodnosti premagati tako, da bo ločeno izdelovanje vate iz naravnih in viskozničnih vlaken od izdelkov iz razvlaknjene celuloze.

Do postavitve obrata mikalnice higienskih izdelkov iz razvlaknjene celuloze tako v Tosami kot v Jugoslaviji nismo poznali. Vata iz naravnega bombaža pa je izdelek, ki je dal naši stari tovarni celo ime.

Ustanovitelj in lastnik tovarne, ki se sedaj imenuje delovna organizacija Tosama je že v Ljubljani imel med izdelki, ki jih je prodajal tudi vato — poleg gaze in drugih

artiklov. Seveda ni vate že v začetku izdeloval (tudi gaze ne!), temveč je ta dva izdelka samo konfekcioniral (iz velikih kosov je delal majhne pakete), kar smo tudi mi pri uvajanju novih izdelkov uspešno ponavljali in to še sedaj marsikdaj delamo.

Firma Kocjančič in drug se je po nacionalizaciji preimenovala v »Vato« potem pa v tovarno sanitetnih izdelkov ali skrajšano Tosama. Še sedaj marsikdo posebno pa okoliški prebivalci našo delovno organizacijo imenujejo »vata«.

Ta dva primera kažeta kako velik je bil in še vedno je pomen vate za nas in celotno širšo družbeno skupnost.

Dosti več sprememb kakor ime naše tovarne pa je v teku let doživela proizvodnja vate.

Iz lastnikovega stanovanja v Ljubljani se je selila na Količevo na dvorišče sedanje papirnice. Od tam se je preselila v Mekinje pri Kamniku, kjer se je začela prava proizvodnja oziroma beljenje naravnega bombaža za izdelavo vate. Od tam se je preselila na Vir kjer je še danes.

Medtem, ko se je v 61 letih obstoja tovarne čiščenje surovega bombaža, še bolj pa beljenje le tega spreminjalo in razvijalo, pa je samo mikanje vate dočakalo le malo sprememb. Mikanje se je na Viru selilo iz enega dela starih obratov v drugi boljši del. V bistvu je bilo tako, da smo glavno pozornost pri mikanju vate namenjali prostoru. Glavna sprememba je nastopila takrat, ko je bil kupljen otepalnik za izdelavo svitkov, saj so do takrat mikalke na mikalnice beljeni bombaž ročno nametavale. Pod eno roko so imele zalogaj beljenega bombaža, z drugo pa so iz tega zalogaja pulile kosme in jih nametavale na dovajalni letvasti transportni trak, ki je moral biti ves enakomerno prekrit. Tako delo je bilo seveda zelo naporno, zahtevalo pa je tudi posebno natančnost. Zanimivo je, da še danes delamo z mikalniki, ki so že srečali Abrahama. Z več znanja in izkušnjami pri vzdrževanju nam dobro služijo, čeprav jih z novimi ni mogoče primerjati.

Leta 1957 se je proizvodnja vate preselila v novo zgradbo, kjer so del z novimi BEFAMA in različnimi

starimi mikalniki imenovali karde ali kardirnica. Tam so izdelovali: cik-cak vato, flis vato, svitke vate, ter vatne vložke z mrežnico. Flis vato in svitke so potem v konfekciji oblikovali v manjše pakete ročno pakirane vate, pa tudi v večje bale, ter v rolano vato zvito skupaj s papirjem. Z manjšimi spremembami glede izbire (asortimenta) in s kakovostjo vate, ki je enaka ali pa celo slabša se srečujemo tudi v današnji mikalnici, kamor smo preselili vse stroje iz kard, dokupili pa smo samo pet starih in dva nova mikalnika. Vendar pa so sedanje količine izdelane vate v primerjavi s prejšnjimi ogromne.

Sedaj združuje delo in sredstva v mikalnici 194 do 215 sedanjih, bivših in bodočih delegatov — delavcev — samoupravljalcev. Povečanje je izrazito vsako poletje, ko otroci naših delavcev in znancev — zamenjajo dopustniško odsotne sodelavce. Istočasno, ko si ta dekleta in fantje prislужijo denar za izpolnitev svojih želja pa nam pomagajo obdržati nezmanjšano proizvodnjo. Z njihovo pridnostjo smo zelo zadovoljni, prav tako pa tudi z njih odnosom do dela in sodelavcev.

Pridnost in strokovno znanje se tudi v mikalnici prenaša na nove generacije, ki sedaj razpolagajo z ogromnimi vrednostmi, ki jih predstavljajo stroji, zgradba mikalnice pa tudi znanje in ugled doma in v tujini.

V mikalnici ustvari 166 redno zaposlenih žensk, ter 32 moških mesečno okrog 130 milijonov prihodka. Vsa dela so opravljena pri strojnem ali prisilnem tempu, kar pomeni, da hitrost dela določajo stroji, le prebiranje izločenih izdelkov je ročno. Tak način dela omogoča boljši dohodek od ročnega dela obenem pa je manj prijeten. Strojno delo pa je prvi korak k avtomatizaciji in morda kasneje k robotizaciji del, ki bodo prej ali slej realnost tudi v naši tovarni.

Izdelki mikalnice so se v zadnjih letih tako hitro menjali, da marsikatera naša odjemalka ni več mogla najti svojega priljubljenega izdelka (na primer vložka). V tehnologiji skoraj ni bilo sprememb zato pa so bile pri uporabi sestavin in embalaže. Tako danes izdelujemo naslednje izdelke iz vate: 1000 g in 500 g sanitetno vato zvito skupaj s papirjem v glavnem za bolnice; trak vato širine 12 cm in 15 cm za mavčarne v bolnicah; pramen vate za Lek in Krko; trak vato širine 9 cm, 10 cm, 11 cm, 12 cm, 15 cm, ter 30 cm za sanitetno konfekcijo, kjer iz njih izdelujemo blazinice za ovoje prve pomoči in tako imenovane vatiranice; cik-cak vato teže 50 g izdelujemo za vlaganje v standardni zvitek za porodnice, ter za vlaganje v torbice in omarice prve pomoči v sanitetni konfekciji; cik-cak vato 100 g pa vlagajo v omarice prve pomoči; iz traku vate širine 21 cm izsekujemo (»štancamo«) v mikalnici jasmnin blazinice; trak vate širine 5 cm pa uporabljamo v TOZD Filtrni za izdelavo poizkusnih količin higienskih tamponov; v mikalnici uporabljamo pramen vate za izdelavo prožnih vatiranih palčk bebi; naš najbolj množičen izdelek iz vate je 100 g higienska vata; iz obarvane vate izdelujemo svaljkaste kroglice jasmnin vate; higiensko vato uporabljamo tudi za izdelavo ekstra vložkov, ki jih ponovno izboljšane uvajamo v naš asortiment.

Higienski vložki vir 70 iz vate in polietilena, ter zaviti v vlaknovino so sedaj najbolj množičen izdelek iz vate (beljeni odpadki in higi-

enska vata) in tudi v celoti iz mikalnice.

Tehnologija izdelave vseh izdelkov iz vate je v bistvu enaka: Različno dolga vlakna naravnega bombaža v čistilnici najprej očistijo rastlinskih smeti, potem izkuhajo z lugom, ter obelijo z vodikovim perkisom. Oprani in posušeni beljeni bombaž na otepalniku zvijejo v enakomerne plasti svitkov. Na mikalniki svitke obeljenega bombaža počesejo v vato. Mikalnikom je vedno dodan stroj ali naprava, ki iz stroja izhajajočo vato oblikuje v pramen, trak ali plast, ter jo obenem seka, reže ali zvija. To so tako imenovani stroji za konfekcioniranje: cik-cak stroj, vložkarski stroj, stroj za zvijanje traku, vatomat ali pa odlagalna glava.

Na imenovanih strojih delamo tudi troje izdelkov za izvoz iz vate: cik-cak vato 100 g in 200 g, ter rolano vato.

Tehnologija izdelave higienskih izdelkov kjer je osnovni vpojni material defibrirana puhasta celuloza temelji na mlinu ali pravilno rečete: defibratorju, ki celulozo defibrira v puhasto plast. Tej puhasti plasti

se na konfekcijskem stroju dodajo tenki ali tissue papirji, vlaknovina, polietilenska folija in podobne sestavine, ki potem skupaj tvorijo vložek ali pleničko, ki je zlepljena skupaj z vročim lepilom (iz umetnih smol).

Izdelki te tehnologije so naslednji: higienski vložki vir 80 (bivši prima in mimosept) iz celuloze, tissue papirja, laminiranega ali nepropustnega papirja, vate in mrežice: higienski vložki vir 90 (bivši normal 55) so iz celuloze, polietilenske folije, samolepilnega lepila, silikoniziranega papirja ter vlaknovine; higienski vložki vir 60 — nočni iz celuloze, tissue papirja, samolepilnega lepila, silikoniziranega papirja in polietilenske folije; tosama enkratne pleničke (bivše moelni) iz tissue papirja, celuloze in vlaknovine; hlačne plenice za enkratno uporabo iz celuloze, tissue papirja, polietilenske folije, vlaknovine in lepljivih obližev.

Izvažamo pa hlačne plenice različnih tež. ter samolepljive vložke vir 90.

Sestavil: ing. V. Dolenc

Želi si, da bi si sin čim lepše ustvaril prihodnost, zase pa želi zdravja.

Marti tudi mi izrekamo pristrčno čestitko ob njenem jubileju z željo, da bi zdrava, v zadovoljstvu in dobrem počutju preživljala dneve v službi in doma.

Vida Vodlan

Planiranje in priprava norm

Planiranje je načrtovanje proizvodnje ob upoštevanju potreb trga, proizvodnih zmogljivosti posameznih oddelkov, TOZD in ob trenutnih zalogah repro-materialov, ki jih imamo možnost nabaviti, glede na kritično situacijo.

To delo opravlja KURNIK DRAGICA, ki je planer v TOZD SANITETA. Poleg letnih planov je potrebno izdelati mesečno operativne plane, ki upoštevajo trenutne razmere tako na trgu kot v sami proizvodnji. Delo se pričinja s potrebami trga, ki ga posreduje prodajna služba. Te potrebe pa niso vedno v skladu s sprejetimi obveznostmi in proizvodnimi zmogljivostmi zato jih je potrebno še ponovno uskladiti s komercialnim sektorjem, izračunati potrebno število delavcev, norm ur in plan ovrednotiti. Tako je mesečno pripravljen plan za vsak oddelek. Kakšni so rezultati, kako je izpolnjen plan in obrazložitev zakaj je prišlo do odstopanja pripravlja planerka mesečno za pretekli mesec. Poseben problem predstavljajo dodatni nalogi in izvozni nalogi, ki jih velikokrat prejemamo, ko je plan že izdelan oziroma tekom meseca.

Merjenje storilnosti in količine dela ali z bolj udomačenim izrazom postavljanje norm je zahtevno opravilo. Za TOZD SANITETA in po potrebi za ostale službe opravljata to delo PUNGERČAR MARIJA in HROVAT MARIJA. Delo je zahtevno ker posega v medsebojne delovne odnose. Vsako delo je potrebno predhodno razčleniti na posamezne faze. Posamezne faze normirka posname. Zanimivo je, da ljudje dosegajo različno dobre rezultate pri svojem delu. Normirka mora vzeti povprečne rezultate. Vsekakor je pri postavitvi norme potrebno še upoštevati vse dodatne case, ki vplivajo na rezultat.

Normiramo tako ročna dela kot strojna dela. Posebno je potrebno paziti, da je norma le merilo količine opravljenega dela in ne merilo za obračun osebnega dohodka.

Anzi Friderik, dipl. ing.

Življenje teče

CERAR MARTA

Z grenkim nasmehom sprejme misel, da je dopolnila petdeset let. Njeno življenje je bilo vseskozi težko. Med drugo svetovno vojno so ji izgnali očeta. Mama je odšla v partizane. Ostali so trije otroci, sami, od štirih do desetih let. Najprej je

za njih skrbela stara mama. Nato so tudi njo izgnali in so zanje skrbeli tudi ljudje. Marti se zarosijo oči, ko se spomni svojega otroštva, pomanjkanja topline staršev ter vse tegebe vojnega časa.

S petnajstimi leti se je zaposlila v Induplati in bila tam sedem let. Nato se je poročila, se odselila iz Vira v Moravče ter pustila službo. Majhen otrok, slabo urejen prevoz do službe, ji je odvzelo več let delovne dobe. Ko je moža zadela kap in je morala skrbeti podnevi in ponoči še zanj, ker je bil nepokreten, je zbolela na živcih in posledice jo spremljajo vsa leta, tudi sedaj, ko je dopolnila petdeseto leto, ko je sin zrasel in se je življenje umirilo. So noči, ko ne more spati, so dnevi ko je nemirna, ko čuti, da je bolna. Zato tudi ne more biti za strojem, da bi imela večjo kategorijo in si prisluzila boljše pokojnino. Boli jo, da se sedaj na starejše delavke tako malo gleda, včasih je bilo zanje boljše poskrbljeno.

V vseh osemnajstih letih se v Tosami med sodelavkami dobro počuti in je rada med njimi. V prostem času ji je v veselje vezenje goblenov in raznih ročnih del ob poslušanju radia. Po ves dan mora igrati radio, pripomni Marta, kadar je doma, a televizije ne gleda. Mor-da dnevnik, vse ostalo ni zanjo, ne mara.

Mladinski izlet v Strunjan

Zdi se mi, da je vsak mladinski izlet enkratni, če si ga privoščiti mladina iz Tosame je pa sploh super. Lepo je že to, da je ta mladina zmenjena za odhod ob pol šestih, pa je toliko »fair«, da počaka na zamudnike do šestih. Se pač lahko zgodi, da na prosto soboto zjutraj zaspiš, četudi te čaka izlet.

Okoli štirideset nas je bilo — nekaj počitniških in nekaj »ta pravih« Tosamovcev. S seboj smo vzeli dobro voljo, naročili pa smo si tudi lepo vreme. To smo potrebovali, saj nas je pot vodila v Strunjan, to se pravi na morje.

Z avtobusom smo se vozili nekaj več kot dve uri, žejo smo gasili seveda le z jabolčnim sokom in pokazali smo, da znamo peti tako popevke kot tudi slovenske narodne. Kulturni in prijazni kot smo, smo spotoma pobrali še prikupno štoparko. Jasno je, da je bila ta najbolj zanimiva za fante, a privilegija pri njej ni dobil nihče, ker se na slovenski »ljubim te« mlada Čehinja ni odzivala (razen s smehljajem). Kilometri pa so tekli, minute tudi in ob devetih smo bili na cilju. Poveljnik Marjan nam je dal voljno do petih popoldne in ker se ga vsi zelo bojimo, smo obljubili, da pridemo.

Na obali je bilo tako, kot je lahko le na obali. Bili smo malce žalostni, ker je bila voda mokra, a smo se sprijaznili s tem. Da je slana, smo pa predvidevali že doma, zato soli ni nihče prinesel s seboj. Sonce je pripekalo, veter je bil prijeten, mi pa smo se zabavali vsak po svoje. Čisto na kratko: prekmalu je bila ura pet.

V avtobusu so nas prešteli, da ne bi slučajno kdo manjkal. Če smo pridobili kakšnega novega, pa zaenkrat še ni znano.

V Senožečah smo se ustavili, ker smo ob sedmih imeli naročeno večerjo. Ta je bila vredna pohvale, kar naj bo naša brezplačna reklama za gostišče Stari grad.

Siti in veseli, nekateri malo opečeni, smo se vračali domov. Kdaj in kako smo tja tudi prišli, to ve vsak zase, vsi skupaj pa vemo, vsaj mislim, da smo preživeli en lep poletni dan.

Simona

voda pri kopanju jakov neusmiljeno silila v škornje.

Povem naj, da nas je bilo vseh skupaj 150, od tega 40 deklet, v domžalski brigadi pa nas je bilo okoli 30.

Pa še to naj vam zaupam, da smo bile le Slovenke delovne na sami trasi, fantje iz drugih republik so svoja dekleta večina hranili za nežnejša dela (donašanje vode, saniteta). Včasih nam je bilo kar malo hudo, pa kaj ko so bili naši fantje vajeni le svinčnikov in zvezkov, nikakor pa ne težaškega dela in nekatera dekleta so se veliko bolj korajšno »spoprijateljila« s krampi in lopatami. Pomembno je, da so v sestavi brigad iz drugih republik tudi po štiri leta in več isti brigadirji, to vsekakor vpliva na uspešnost brigade — mladi so tu res že kot delovna družina, skupina mladih izkušenih delavcev.«

KAJ PA BRIGADIRSKI DELOVNI DAN?

»V brigadi se vse odvija po točnem urniku, ob 4.30 vstajanje, telovadba, umivanje, pospravljanje, ob 5. uri zbor in dvigovanje zastave, nato zajtrk, potem delo na trasi. Vsak brigadir se najbolj veseli kratkega počitka ob »marendi« (malici), po napornem delu ob 13.30 se piležeje besede »kupi alat« (oročje skupaj), nato kosilo in prosto do 16. ure.

Brigade so na terenu delale ločeno, pravo brigadirsko življenje se je odvijalo le v naselju. Začetni nekakšni hladni in zadržani odnosi z mladimi iz drugih republik so skopneli, ko smo se prepričali, da so tudi oni prizadevni delavci in nesebični prijatelji. Mladi smo se nato srečevali pri raznih dejavnostih: fotografiranju, aerobiki, pripravah na vozniški izpit, učenju esperanta, za brigadirje iz drugih republik učenje slovenskega jezika. Izdajali smo svoj bilten, v katerem so se vrstili resni in manj resni prispevki iz brigadirskega življenja. Ura se je naglo bližala devetnajsti, sledilo je dvigovanje zastave, večerja, nato pa so se do 22. ure predstavile razne amaterske skupine, programi mladih iz vasi, z lastnim programom so se predstavile posamezne brigade... in še in še zanimivega. Škoda, ker je potem že neusmiljeno sledilo prezdognje spanje — dežurni so brez usmiljenja zahtevali mir, za kar smo jim bili konec koncev hvaležni, da smo bili naslednji dan živi in zdravi v lopato v rokah.«

SE SPOMINJAŠ KAKŠNE ZANIMIVE PRIGODE, KI TI BO OSTALA V PRIJETNEM SPOMINU?

»Brigadirji smo mladi ljudje polni idej, mladostne zagnanosti, vedno pripravljene za kakšen »štos«. Največjega brigadirja smo s posteljo vred postavili na plano, ga temelji-

Naša brigadirka prejela priznanje

TITO, PARTIJA, OMLADINA, AKCIJA!

»To geslo jugoslovanske mladine naj bo uvod v pogovor z aktivno članico predsedstva OO ZSMS, BRIGITO KRIŽMAN.

Zakaj sem izbrala prav njo? Kot brigadirka je sodelovala na letošnji MDA »Kozjansko 84« in tam za svoje prizadevno in vestno delo prejela udarniško značko.«

PREJELA SI UDARNIŠKO ZNAČKO, KAJ TI TO PRIZNANJE POMENI?

»Na akciji je bilo podeljenih deset udarniških značk, prejelo jo je 8 fantov in 2 dekleti. Vesela sem, da sem med njimi, največ mi je značka pomenila na sami akciji, kot potrdilo, da sem res naredila nekaj koristnega, vsi žulji so bili v tistem trenutku pozabljeni. Razen posameznikov so dobile priznanje tudi vse štiri sodelujoče brigade 1. izmene: Kosovo — Priština, Makedonija — Kruševo, Bosna — Sekovići in Domžale, za presežen plan akcije oz. vsakodnevno preseženo normo so prejele TRAK AKCIJE. Največje priznanje pa so nam bili srečni, zadovoljni obrazi tamkajšnjih ljudi.«

POVEJ NAM KAJ VEČ O NALOGAH, KI STE JIH IMELI LE-

TOŠNJI BRIGADIRJI!

Naš cilj je bil skopati jarke za vodovod na izredno zahtevnem skalnatem terenu, lapornati zemlji, na nekaterih mestih pa teren, kjer je

to pokrili z odejami, mu na vsakem vogalu postelje prižgali svečo in mu zaželeli prijetno noč pod milim nebom — enkratna predstava za strahopetce.

V spomину mi bo ostala moja brigadirska frizerska kariera — ob »modernih pričeskah« mojih kolegov, ki so krasile delovišče so se marsikomu usta razležla v nasmeh. Pri moji »karieri« so mi bile bogate izkušnje s kuštravimi glavami mojih nečakov izredno dobrodošle.«

PA TVOJE ŽELJE PO PONOVI UDELEŽBI V BRIGADI...

»Se si želim v brigado, največja želja mi je sodelovati na vsakoletni zvezni MDA, če bom le imela možnost bi se udeležila akcij z mednarodno sestavo mladih. Pa kaj, ko so delovne dolžnosti in problemi z odstnostjo eno, želje pa drugo...«

Vsem bi rada povedala, da se v brigadi ne lenari, da to ni nikakršna »razpuščena banda«, kjer je dovoljeno vse, kot napačno mislijo mnogi starši in sodelavci. O neki stvari lahko sodiš le, če si jo prej sam doživel in če ne poznaš življenja v brigadi ne moreš o njem soditi kakšno je; priznajte, da bi bilo tudi vam prijetno delati med sproščeno družbo, ne pa včasih, ko na delovnih mestih dan za dnem srečujemo zdolgočasene obraze svojih sodelavcev — pa ne zamerite!

Mnogi mladi ob opazkah in pripombah obupajo in nikoli ne spoznajo delovnih in prijetnih družbenih strani brigadirstva, družbe, kjer si enak med enakimi, kjer se krepí bratstvo in enotnost mladih vse domovine.«

Upam, da vam je pripoved Bridite le malo »segla v srce«, da boste le razmislili, zakaj si vaš sin ali hči neizmerno želita v brigado, vesela bo če se ji bo naslednje leto pridružil še kdo iz DO.

Brigiti Križman izrekajo priznanje vse družbenopolitične organizacije, udarniška značka iz MDA »Kozjansko 84« naj ji bo vodilo za prav tako požrtvovalno delo na prihodnjih akcijah.

Pogovor pripravila:
Julijana Avbelj

S SEJ SAMOUPRAVNIH ORGANOV

◆ Sprejme se informacija o pogojih poslovanja v DO Tosama ob sprejetih ukrepih gospodarske stabilizacije.

◆ Sprejme se predlog osnov za izračun deleža OD glede na delovno učinkovitost za leto 1984/85. Osnove so razvidne iz priložene tabele IV, ki je sestavni del Poslovnika o izračunavanju OD za leto 1984/85.

◆ Dopolni se Poslovník o izračunavanju OD za leto 1984/85, in sicer 16. člen, točka 3/e; tako, da

se obstoječemu tekstu doda:

— Dnevnicu za službeno potovanje v tujino zmanjšamo za 30 % in izdatki za prenočišče se priznajo v primerih, če so v tuji državi hotelske usluge tako visoke, da dnevnicu ne zadošča za normalno bivanje.

Stroški za prenočišče v hotelu se priznajo po predloženih računih na podlagi sklepa gospodarskega odbora, ki ga sprejme istočasno s sklepom o odobritvi službene poti.

◆ Spremeni se Poslovník o izračunavanju OD 1984/85, in sicer 16. člen, točka 3/c:

povračilo stroškov za uporabo lastnega avtomobila

— 1 prevožen km 15,45 din.

Korošec Nada

ZAHVALE

Vsem sodelavkam in sodelavcem iz oddelka TŠT se zahvaljujem za poklonjeno darilo ob odhodu v pokoj, ter upravi podjetja za knjižno darilo.

Kolektivu TOSAME pa želim še veliko delovnih uspehov.

Povirk Francka

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam kot tudi vsem mojstrom iz sanitetne konfekcije, za presenetljivo darilo.

Enako se zahvaljujem celotnemu kolektivu za knjižno darilo.

Želim vsem mnogo uspehov, dobre volje, medsebojnega razumevanja in spoštovanja.

Pogačar Vika

Zahvaljujem se OOZS TOZD FILTRI za denarno pomoč in obisk na domu v času moje bolezni.

Varaždinac Tončka

Sindikatu Sanitetne konfekcije se najlepše zahvaljujem za obiske, cvetje ter finančno pomoč, katero sem dobila ob moji bolezni.

Prašnikar Marija

Ob nenadni izgubi naše drage mame ANE ZARNIK se zahvaljujema vsem sodelavcem in sodelavkam TOZD FILTRI in skupne službe, sindikalni organizaciji za denarno pomoč, darovano cvetje in tov. Avbelj Francki za poslovilne besede ob odprtem grobu, ter vsem, ki ste jo spremili na njeno zadnjo pot.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zarnik Tone
Cedilnik Ani

Kljub mali zamudi se iskreno zahvaljujem klubu upokojencev »TOSAMA« za denarno pomoč. Bila sem resnično prijetno presenečena in vesela. Spoznala sem, da v moji težki bolezni nisem sama, pač pa, da se še kdo spomni invalidske upokojenke.

Vsem prisrčna hvala!

Judež Francka

Kadrovske vesti

Rojstni dan v mesecu avgustu praznujejo:

TOZD SANITETA

Mikalnica:

Balažič Marija, Burja Marija, Cerar Marta, Cerar Franciška, Klarič Iva, Košak Kristina, Kralj Mojca, Kramar Majda, Kvas Ivanka, Mladenovič Rozi, Morela Emilija, Pervinšek Janez, Pirnat Ivanka, Strmšek Jernej, Urbanija Janja;

Sanitetna konfekcija:

Birk Stanka, Keržan Milena, Knez Ani, Mandelj Marija, Pestotnik Ljudmila, Piliček Olga, Gregorin Marija;

Otroška konfekcija:

Bela Ljudmila, Cerar Vida, Marinček Marija, Mežnar Zlata, Pichler-Vehovec Zinka, Stanojevič Ljiljana, Zabret Vilma, Žavbi Marija;

Tkalnica ovojev:

Černivec Ljudmila, Gajič Ana, Pišek Nada, Svetlin Darko;

Tkalnica širokih tkanin:

Jaklič Gizela, Korošec Franciška, Mulec Iztok, Pirnat Marija, Potočnik Marija, Potočnik Avgust, Rožič Milena, Rožič Tončka, Udovč Marija;

Pripravljalnica:

Mohar Helena, Mihelčič Ivan, Peterka Marija;

Oddelek netkanega blaga:

Divjak Bojan, Planinc Janko;

Belilnica:

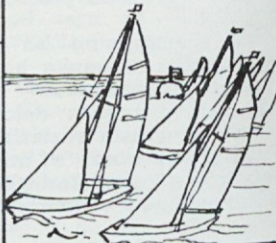
Sevšek Jernej, Udovč Avgust;

TOZD FILTRI

Baloh Zora, Bernot Rozalija, Črnič Marija, Ocvirk Tinca;

DSSS

Bizilj Franc, Dolinšek Jože, Kos Miroslav, Lubinič Marjana, Mlakar Marjan, Oražem Malči, Resnik Franc, Rode Janez, Slapar Silva, Sever Janez, Skubi Nande, Strukelj Marjan, Zalokar Janez, Habjan Stane, Aleš Mimi, Gaberšek Rok, Korkalj Zdenka, Kebert Cveta, Lavrič Ivan, Pižmoht Janez, Štifter Anuška.

			VPLIV, OBLAST	PRESTOLNICA NORVEŠKE	ZDRAVILNA RASTLINA	VRSTA NAKITA	ERDMAN NIKOLAN		
			VELIKA POVRŠINA SLANE VODE						
			TUREK						
		UD STRANKE				ŽELATINA IZ ALG		GLOVEK, KI SE UKVARJA Z NOVOSTMI	OREL TINE
	SVINJSKI JANEŽ, KRAJEVNO IME	ŽENSKO IME	GLAVNI ŠTEVNIK	KANAD. JEZERO					
KURIVO V PLAVŽIH					SESTAVA V. V.	SKRIVNI POLICIJSKI USLUŽBENEC GLAV. MESTO SENEGALA			
BODEČ PLEVEL				ZID	IME PROFES. ULAGA	KRAG OTTO			OZKA POT
SOVJETSKA REPUBLIKA							PRETEP		
ŽENSKO IME			KOPNO SREDI MORJA				KRVOLOČNA ZVER	KRADLJIVEC	
			OČE						
SILICIJ		STARORIM. POZDRAV EDO ŠLAJMER			POVRŠINSKA MERA		GRŠKA BOGINJA NESREČE MAKARSKA		
ODSTRANJE VALEC LAKA					GLAVNO MESTO ITALIJE	ŽVEPLO		OSSIP ZADKINE	
REKA V ISTRI				IGRALNA KARTA		SARAJEVO		RADIJ	

Nagradna križanka

Rodili so se:

Miš Francu — sin
 Kubelj Andreji — sin
 Resnik Ani — hči
 Križman Brigiti — hči
 Strukelj Bori in Marjanu — hči

Prišli v DO:

Marinček Aleš
 Breznik Tomaž
 Račič Marjeta
 Marinko Branka
 Tuzinovič Liljana

Odšli iz DO:

Volkar Ivan — upokojen
 Pogačar Vika — upokojena
 Kos Ani — upokojena
 Vojska Pavla — upokojena
 Kotnik Milena — sporazumno
 Zakeljšek Rezka — sporazumno

NAGRADE:

- MEZEK Slavka — Sanitetna konfekcija
- ALEŠ Mimi — DSSS
- HAFNER Mojca — DSSS

Uredniški odbor:

Majda Štempihar — korektor,
 Marta Drčar, Julijana Avbelj,
 Sonja Rode, Silva Mežnar —
 blagajnik, Janez Pižmoht, Sta-
 ne Tomažič, Friderik Anzi,
 dipl. ing., Vida Vodlan, Tone
 Stare — fotograf, Marjana Lu-
 binič, dipl. iur. — glavni ured-
 nik.

Naklada: 1200 izvodov

Tisk: Papirkonfekcija Krško